

2000ದ ನೋಟು ಕೊಟ್ಟು ಹ್ವಾದ್ರಲ್ಲ. ಅದ್ಧ ನಾ ಅವರ ಪಿರಂಡು ಅಂದ್ಲಿ. ಹೌದಿಲೀ ಮತ್ಸು?' ಅದಂಥ ನಿರಾಳ ನಗಯ ಪರಿಮಳ. ಅವಳ ಮುಖ ಅವಳ ಮನಸ್ಸಿನಷ್ಟೇ ಮುದ್ದು ಮುದ್ದಾಗಿತ್ತು. ದೇಹ ಮಾತ್ರ ಎಂದೋ ಸತ್ತು ಬಾತು ತೂಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅವಳ ಮೊಲೆಗಂಟಿನ ಚಂಚಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದು ಬಂದ ನೋಟಿಗೆ ಎಂಥದೋ ಮೆದುತನ ಅಂಟಿದ ಹಾಗೆ.

ಹೀಗೆ, ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಬಂದವಳು, ಮುಂದೆ ಅವಳೇನೇ ತರಲಿ ಇಂದಿರಿಯ ಮನೆಬಾಗಿಲು ತೆರೆದಿತ್ತು ಎಂದರೆ, ಗಂಡನ ಪಿರಂಡನ್ನು ಬರಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅವಳ ಅನಿವಾರ್ಯತೆಯಾಗಿಬಿಟ್ಟಿತ್ತು. ನಿಂಬೆಹಣ್ಣು, ಮಾವಿನಹಣ್ಣು, ಅಲ್ಯುಮಿನಿಯಂ ಪಾತ್ರೆ ಪಗಡಿ. 'ನೋಡಬೆ, ನಂಗ ಬ್ಯಾಡ ನೀ ಕುದ್ರು. ತಕಾ ಚಾ ಕುಡಿ' ಇಂತಹ ಜುಜುಬಿ ಸಂಧಾನಗಳಿಗೆ ಜಪ್ಪಯ್ಯ ಅಂದವಳಲ್ಲ. 'ಇಲ್ಲೋಡ್ಡಿ, ಗಂಡಮಗನ ತಾಯದಿರಿಯವ್ವ, ನಾಳೆ ಸೊಸಿ ಬಂದು ಅದಿಲ್ಲ ಇದಿಲ್ಲ ಅನ್ನಬಾರದು. ಈ ಪರಾತ ತಗೋ. ಒಳಗಿಡು. ರೊಕ್ಕಾ ಎಂದರ ಕೇಳೇನೇನು ನಾನು?' 'ನಿಂಬೆಹಣ್ಣು ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೇದು. ಕುಡಿಸಿ ಬಸ್ಸು ಸೀ ಉಪ್ಪಿನಕಾಯಿ ಮಾಡು. ಆಫೀಸಿಗೆ ಹೋಗೂ ಮುಂದ ಡಬ್ಬಾಗ ಒಂದೆರಡ ಹೋಳ ಹಾಕೋ...' ಇಷ್ಟಂತೂ ಖಾತ್ರಿಯಾಗಿಹೋಗಿತ್ತು ಇಂದಿರೆಗೆ. ಈ ಘಾಟೆ ಹೆಣ್ಣು ಎರಡೆಸಾವಿರದ ನೋಟು ಹೊಳ್ಳಿಸಿ ಇಪ್ಪತ್ತ ಸಾವಿರದ ಯಾಪಾರ ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡಳು. ಆದರೆ ಅವಳ ಮಾತು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಹಚ್ಚಿ ಹೊಯ್ಯಂತೆ ಯಾವುದೋ ಜನ್ಮಾಂತರದ ಋಣದಲ್ಲಿ ಅದ್ಲಿ ತೆಗೆದಂತೆ.

ಈ ಮದ್ದಂತರದಲ್ಲಿಯೇ, ಅವಳ ಬದುಕಿನ ಕಥೆಯ ರೀಲು ತುಂಡು ತುಂಡಾಗಿ ಬಿಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿತ್ತು. 'ಇಡೀ ದಿನ ಒಜ್ಜೆ ಹೊತ್ತು ಊರೂರು ತಿರಗ್ಗಿ, ನಿಂಗ ಮೈ ಭಾರ ಅನಸಾಂಗಿಲ್ಲ? ಇಷ್ಟ ದಪ್ಪ ಯಾಕದಿ ನೀ, ಯಾವಾಗಿದ್ದೂ ಹಿಂಗ ಅದದೀ?' ಒಂದೆರಡೇ ಆಪ್ತ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನವಳು ಹಾಗೆ ತಬ್ಬಿಕೊಂಡಿದ್ದಳೆಂದರೆ... ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೆ ಕಾದಿದ್ದವಳಂತೆ. ಅವರಪ್ಪ ಅವ್ವ ನಾಕು ಹಣ್ಣುಕುಳು ಅಂತ ಹಿರಿಯಾಕಿ ಈ ಮುದುಕಮ್ಮನನ್ನು ತವರ ಸೋದರ ಸಂಬಂಧಕ್ಕೆ ಮದ್ದಿ ಮಾಡಿದ್ರಂತ. ಆಕಿ ಸಣ್ಣಾಕಿರುವಾಗಿದ್ದೂ ಹಿಂಗ ಗಡತರ ಇದ್ದಂತ. ಆದ್ರ ಮದ್ದಿಯಾದ ಮ್ಯಾಗ ಅದೇನಾಯ್ತೋ ತಿಳೀಲಾರದ ಹಾಗ ಉಬ್ಬಿಕೊಂತಾನ ಹೋದ್ದಂತ. ಒಂದ ಬಾರಿ ಹೊಟ್ಟೆ ಹೋದದ್ದು ನೆಪ. ಅವ್ಯಾಗಿಂದ ಹಿಂಗss. ಹೊಟ್ಟೇನೂ ನಿಂದರಲಿಲ್ಲ. ಮೈ ಭಾರಾನೂ ಇಳೀಲಿಲ್ಲ. ಹಾಂಗ್ಸ ದುಡಕ್ಕೊಂತ ತೇಕಕೊಂತ, ಗಂಡನಿಂದ ಸ್ವಾಟಿ ತಿವಿಸಿಕೊಂತ ದಿನಕಳದವು. ಗಂಡ, ಸಿಡಿಮಿಡಿ ಮಾಡಾಕತ್ತಿದ್ದ. ತನ್ನದೇನು ಭೂಮಿಮ್ಯಾಗಿನ ರಾಜವಂಸ

ಅನ್ನೋವರ ಹಾಂಗ ಮನತನ ಪರದೇಶಿ ಆತು ಅಂತ ಒದ್ದಾಡುವವರ ಹಾಂಗ ಮಾ ಡಾ ಕ ತ್ತಿಸ ದ . ಕುಡಿಯೂದ್ರು ಇದೇ ನೆಪಾ ಆತು. ನೋಡಿ ನೋಡಿ ಸಾ ಕಾ ತು .

ಕಡೀಗ, ನಾನೇ ನಿಂತು ನನ್ನ ಕಿರಿತಂಗೀನ ನನ್ನ ಗಂಡಗ ತಂದ್ಲೊಂಡೆ. ಅತ್ತಾ ಕಡೆ ಅಪ್ಪ ತೀರ್ಕಂಡಿದ್ದ. ಅವ್ವ ಮತ್ತಾಗಾಗಿದ್ದು. ತಂಗಿ ಮೈನೆರೆದಿದ್ದು. ಗಂಡಾಹೆಣ್ಣೆ ಸುಖವಾಗದಾರ. ನಾನೇ ನಿಂತು ಲಗ್ನಾ ಮಾಡಿನಿ ಅವ್ವಾ.' ತನ್ನ ಬಾಳ ಕಥೆ ಹಾಳಾ ಹೇಳಾ ಮುದುಕವ್ವ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದೋ ಏನೋ ಇಂದಿರೆ ತಣ್ಣಗೆ ತಡವರಿಸಿ ಕೇಳಿದ್ದಳು. 'ನೀ ಹ್ಯಾಂಗದೀ, ಆರಾಮದೀ?' ಏನೋ ಕೇಳಲು ಹೋಗಿ ಏನೋ ಆದ ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಮಾತು ಕೊಟ್ಟೇನೆಂಬ ಕಸುವೇ ಸೋತ ಹಾಗೆ. ಆದರೆ ಆದರೆ ಇವಳು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆಂದು ಅವಳ ಜೀವ ಅರಿತ ಅನೂಹ್ಯ ಗಳಿಗೆಯೊಂದು ಹೊರಳಾಡಿತು. 'ಅದೀನವ್ವ ಹಂಗ.. ಆದ್ರ ನಂಗ ಈಗ ಅದಕ ಮನ್ಯಾಗ ಅವರ ಸಂಗಾಟ ಇರೂದು ಕುತ್ತಿಗಿಗಿ ಬಿರಿ ಬಂದ ಹಾಂಗ ಆಗ್ತಾರ. ಆಕೆಗ ಎರಡು ಗಂಡ ಮಕ್ಕ ಆಗ್ತಾರ. ಸಾಲೀಗ ಹೊಂಟಾರ. ಬಾಣಂತನಾ ಮಾಡೀನಿ. ನಾನು ಮಕ್ಕಳ್ಳ ಜೋಪಾನ ಮಾಡೀನಿ. ಆದ್ರ ಈಗ ನಾ ಅವರ್ಗ ಬ್ಯಾಡಾಗಿನಬೇ. ದಿನಾ ದುಡ್ಡು ಹೋದ್ರ ನಂಗೂ ನಿರಾಳ. ಅವಗೂ ನಿರಾಳ. ಹೋದಾಕಿ ಜಳಕಾ ಮಾಡಿ ಉಂಡು ಮಕ್ಕೊಂಬಿಡೀನಿ. ನಿದ್ದೆ ಬರಾಂಗಿಲ್ಲಾದ್ರ ತಲಿಯಾಗ ಕೊಳ್ಳಿದವ್ವ ಕುಣಿಯಾಕ ಸುರುವಾದ್ರು ಅಂದ್ರ ಒಂದ್ ಪಾಕೆಟ್ ಹಾಕೋಡ ಮಕ್ಕೊಂಬಿಡೀನಿ. ಮುಂಜಾನಿಕ್ಕೆ ಮೈ ಹಳವಾರಾಕೇತಿ.'

ಮೈಭಾರದ ಕಥೆಯ ಪದರೊಳಗೆ ಮನಸ್ಸು ಭಾರದ ಹುಡುಲುಗಟ್ಟಿತ್ತು. ಈ ಮುದುಕಮ್ಮನ ಕಥೆ ತಂದು ತನ್ನ ಬಾಗಿಲಿಗೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ ಗಂಡನನ್ನ ಹರಿದು ತಿನ್ನುವಾ ಅಂತಾಗಿತ್ತು ಇಂದಿರೆಗೆ. ಹಿಂಗ ಮೈ ಬರಾಕ ಆಕಿಗ ಧೈರಾಯ್ತ್ ಆಗಿರಬಹುದು - ಅಂತ ತರ್ಕಿಸಿ, ಹಿಂಗಂಗ ಸಿವಿಲ್ ದವಾಖಾನಿಗಾದ್ರು ಹೋಗಿ ತೋರಿಸ್ಸ ಅಂತ ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟಳು. ತಾನು ಉಟ್ಟು ಹಳೆಯದಾಗಿದ್ದ ಎರಡು ಒಳ್ಳೇ ಸೀರಿ ಕೊಟ್ಟಳು. ಬರ್ತಿರು ಅಂತ ಸಮಾಧಾನ ಆಡಿ ಕಳಿಸಿದಳು. ಅವಳನ್ನು ಕಳಿಸಿದ ಮೇಲೂ ಮಣ್ಣಿನ ಗಾರೆ, ತಗಡಿನ ಸೀಟು ಹೊದ್ದ ಸಣ್ಣ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಗಂಡ ಸವತಿಯೊಟ್ಟಿಗೆ ಬದುಕುವವಳ ಸ್ಥಿತಿ ನೆನೆದು ಮೈಮೇಲೆ ಮುಳ್ಳು ಬಂದಂಗಾಗಿತ್ತು. ಈ ಸಲ ಬಂದಾಗ ಒಂದಿಷ್ಟು ರೊಕ್ಕ ಕೊಟ್ಟಾದರೂ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಹೋಗಲು ಹೇಳಬೇಕು. ಆಕಿ ತೆಳ್ಳಗಾದ್ರ ಖಿರೇನ ಚೆಂದ ಕಾಣ್ತಾಳ. ಆ ಕಟೆದು ಜೋಡಿಸಿಟ್ಟಂತಹ ಹಲ್ಲು, ಆ ಗಿಳಿ ಕೊಕ್ಕಿನ ಮೂಗು, ಸದಾ

ಎಣ್ಣೆ ಬಟ್ಟಲಲ್ಲಿ ಹೊರಳಿಸಿಟ್ಟ ಸಾಲಿಗ್ರಾಮದಂತಹ ಕಣ್ಣು ಹೊಳಪು... ಕಮ್ಮಿಯೇ?

ಈಗೊಂದ್ರು ದಾರು ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆ ಅಲ್ಯುಮಿನಿಯಂ ಭಾಂಡೆ ಹೊತಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಳು. ಈಗನ್ನಿಸ್ಸಿದ ಇಂದಿರೆಗೆ.

ಮುದುಕಮ್ಮನಿಗೆ ಭಾಂಡೆ ನೆಪವಾಗಿತ್ತು. ರವಿವಾರದ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಸೀದಾ ಗೇಟು ಸರಿಸಿ ಒಳಬಂದು ಭಾಂಡೆ ಇಳುವಿ ನೀರು ಕೇಳಿದಳು. ನೀರು ಗುಟ್ಟುಕರಿಸಿ ಸಣ್ಣ ದನೀಲಿ ಸುರು ಮಾಡಿದ್ದಳು. ಅವಳಿಗೆ ಮೈಮ್ಯಾಲ ಹೋಗಾಕತ್ತಿ ತಿಂಗಳಾಗಿತ್ತಂತೆ. ತೋರಿಸಿದರೆ ಸ್ವಾನಿಂಗ್ ಪ್ಯಾನಿಂಗ ಅಂತ ಬಿಲ್ ಹೇಳುತ್ತಾರೆಂತೆ. ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ಬೇಕಂತೆ. ದುಡಿದದ್ದಲ್ಲ ಗಂಡನ ಉಡಿಗೆ ಹಾಕಿದ್ದಾಳೆ. ಈಗ ಗಂಡ ಕೈಯೆತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಮುದುಕಮ್ಮ ಸೆರಗು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಹಚ್ಚಿದ್ದಳು. ಬರೀ ನಲವತ್ತರ ಆಸುಪಾಸಿನ ಹೆಣ್ಣು. 'ಕರಕೊಳ್ಳೋದಾದ್ರ ಸನ್ಮಂತದಿಂದ ಕರ್ಕೋಬೇಕವ. ಹಿಂಗ ಆಟ ಆಡಸಾಕ ನಾ ಯೇನ ಧೋಕಾ ಮಾಡಿನವಗ?' - ಎಂದು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣದ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಬೈದು. ಮನಸ್ಸು ಹಿಡಿಮಾಡಿಕೊಂಡಳು. 'ನಾನೂ ಏನರ ಕೊಟ್ಟೇನೇಳು. ಯಾಕ ಕಣ್ಣೀರಾಕ್ತಿ?' ಎಂದಿದ್ದೆ. 'ಬಿಡ್ತು ಅನ್ನವ್ವ. ನಂದು ಮುಗೀಲಾರದ ಜಾಪತ್ತಿ ಅನಸಲಾಕ ಹತ್ತೇತಿ. ಬರೀ ನೋಡಾಕ, ಅದೂ ಸಿಲ್ದಾಗ ಹತ್ತತ್ತು ಸಾವರ ಅಂದರೆ? ಅವರೇನು, ನನ್ನ ಆಯುಷ್ಯದ ಧೋಕಾ ತುಂಬಿಕೊಡಾವರಿದ್ವಾರೇನು? ಯವ್ವ, ಮಸ್ಸ ಚಾ ಮಾಡಿಕೊಡು. ಅದಕ ನೀ ಯಾಲಕ್ಕಿ ಹಾಕ್ತಿಯಲ್ಲ. ಆ ಮಸಾಲಾ ಚಾಯ್ ಕೊಡು' ಎಂದು ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡು ಕುಡಿದಳು.

ನೋವಿನ ಹಗೆವಿನಿಂದ ಛಕ್ಕನೇ ಎದ್ದು ನಗುವಿನ ಬೆಳಕಾಡಿಸುವ ಹೆಣ್ಣಿನ ತಾಕತ್ತನ್ನು ಅರೆಮಂಜುಗಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ದಿಟ್ಟಿಸಿದ್ದಳು ಇಂದಿರೆ. ತಲೆಯ ಸಿಂಬಿ ಸುತ್ತಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಹೊರಡುವ ತಯಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದವಳಿಗೆ ಇಂದಿರೆ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಲು ಹೋದರೆ, ಬ್ಯಾಡಾ ತಪ್ಪಾಗತದ. ಶಿವ ಮೆಚ್ಚಾಣಿಲ್ಲ ಎಂದು ಎದ್ದಳ. ಅಂದಿನಿಂದ ಸುದ್ದಿಯಿಲ್ಲ. ಇಂದಿರೆಗೆ ಆಗಾಗ ಜೀವ ಗದಬರಿಸಿದಂತೆ ಅವಳ ನೆನಪಾಗುತ್ತದೆ. ಓಣಿಯಲ್ಲಿ ಯಾರೋ ಏನೋ ಮಾರಲು ರಾಗ ಎಳೆದರೆ ಸಾಕು, ದಡಬಡಿಸಿ ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಓಡುತ್ತಾಳೆ. ದನಿ ಅದ್ಯಾವುದೋ ತಿರುವಿನಲ್ಲಿದ್ದರೆ 'ಬಂದಳು ಅವಳೇ' ಎಂದು ಕಾಲೊಳಗೆ ನವಿಲು ಗರಿಯಾಡಿಸುತ್ತದೆ. ಕೂಗು ಮನೆ ಮುಂದೆಯೇ ಸಾಗಿ ಹೋದರೆ ಗಾಬರಿಯಿಂದ ಕಣ್ಣು ತುಂಬುತ್ತದೆ. ಈ ಇವಳನ್ನು ತಡೆದು ಕೇಳಲೇ ಎಂದುಕೊಂಡಾಗ ಮತ್ತೊಂದು ಬೆಸುಗೆಗೆ ಮನಸ್ಸು ಸಿಡ್ವೇ? ಎಂದು ಹತಾಶಳಾಗುತ್ತಾಳೆ.

ಇಂದಿರೆಯ ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ಗಲಬರಿಸಿಟ್ಟ ತಬ್ಬಲಿತನವಿದೆ. ಅದು ಯಾವಾಗಲೂ ಇರುವುದೇ ಹೀಗೆ ಎನ್ನುವಂತೆ. ■

